

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Bónis Ferenc ügyvéd által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt alperes ellen nyomozói pótlék megfizetése iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságon 31.M.2114/2008. szám alatt megindított és a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 55.Mf.636.608/2009/3. számú részítéletével elbírált perében a jogerős részítélet ellen a felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 55.Mf.636.608/2009/3. számú részítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A ... Rendőr-főkapitányság ... Rendőr-főkapitányság Rendőrőrs S. ... Alosztály szolgálati helyen ügyeletes szolgálati beosztásban szolgálatot teljesítő rendőrzászlós rendfokozatú felperes a szolgálati panaszának elutasítását követően benyújtott keresetében 2005. július 16-ától elmaradt nyomozói pótlék megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Előadta, hogy ügyeletesként rendszeresen végez nyomozati cselekményeket, és szolgálati előljárója a közterületi szolgálatot teljesítő ór, járőr és körzeti megbízotti beosztottaknak, ezért a nyomozói pótlékre való jogosultság jogszabályi feltételeivel rendelkezik.

Az alperes a pótlékre való jogosultság jogszabályi feltételeinek hiányában a kereset elutasítását kérte.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 31.M.2114/2008/11. számú részítéletében a felperes keresetét elutasította.

A munkaügyi bíróság ítélete indokolásában idézte a Hszt. végrehajtása tárgyában kiadott 140/1996.(VIII.31.) Korm. rendelet 54. § (1) bekezdését, amely szerint nyomozói pótlékra jogosult, aki beosztása ellátása során bűnügyi megelőző és felderítő tevékenységet folytat. A (2) bekezdés szerint a pótlékra jogosító beosztásokat miniszteri rendelet tartalmazza. Az erről szóló 20/1997.(III.19.) BM rendelet 2. számú melléklet III. pontja a nyomozói pótlékra jogosító beosztásokat taxatív felsorolja, a III. pont utolsó fordulata pedig akként rendelkezik, hogy a III. pontban felsoroltak szolgálati előljárói osztályvezetői szintig jogosultak a nyomozói pótlékra, amennyiben bűnügyi megelőző, felderítő és vizsgálati feladatot ténylegesen ellátnak.

Az ügyeletes beosztás a felsorolásban nem szerepel, de a felperes a III. pont utolsó fordulata alapján sem szerzett jogosultságot a nyomozói pótlékra, mivel nem minősül szolgálati előljárónak. A Hszt. 2.§ d) pontja szerint szolgálati előljáró a hivatásos állomány tagjával szemben a magasabb szolgálati beosztásánál fogva parancs, intézkedés kiadására vagy munkáltatói jogkör gyakorlására jogosult személy. A felperes mint ügyeletes kizárólag az ügyeleti tevékenységének egy részében 16 és 08 óra között gyakorolt bizonyos parancsnoki jogköröket, és nem a magasabb szolgálati beosztásánál fogva, hanem az ügyeletes beosztásból adódó feladatainak ellátásával összefüggésben minősül esetenként nyomozói pótlékban részesülő hivatásos állományú személyekkel szemben előljárónak, de nem szolgálati előljáró, ezért nyomozói pótlékra nem jogosult.

A felperes a részítélet elleni fellebbezésében arra hivatkozott, hogy szolgálati hely speciális voltára figyelemmel a beosztása egyben alosztályvezető-helyettesi beosztás is, vagyis szolgálati előljáró, ezért a per eldöntése szempontjából annak is jelentősége van, hogy ténylegesen ellát-e bűnügyi megelőző felderítő és vizsgálati tevékenységet, amellyel összefüggésben az elsőfokú bíróság a tényállás feltárását elmulasztotta.

A Fővárosi Bíróság 55.Mf.636.608/2009/3. számú részítéletében az elsőfokú bíróság részítéletét helybenhagyta.

A másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, miszerint a felperes szolgálati előljárói, illetőleg parancsnoki részjogkör gyakorlása folytán nem vált a szolgálatban lévő állomány szervezet szerinti előljárójává vagy parancsnokává, függetlenül attól, hogy a beosztása jellegéből adódóan az állomány nyomozói pótlékra jogosult egyes tagjainak is utasítást adhatott.

A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős részítélet hatályon kívül helyezését, a munkaügyi bíróság részítéletének megváltoztatását és a keresetének helyt adó határozat meghozatalát kérte.

Az eljáró bíróságok részéről a tényállás felderítetlenségére hivatkozott, mivel a munkaköri leírása a ... Rendőr-főkapitányság S.-i Rendőrőrsére szolt, így beosztása egyben alosztályvezető-helyettes váltásparancsnok. A parancsnok távolléte esetén irányítja, eligazítja és beszámoltatja a közterületi szolgálatot ellátókat. A körzeti megbízott felé beszámolásra kötelezett, tájékoztatni köteles, hogy a rábízott ügyekben hol tart és milyen nyomozati tevékenységet folytat, márpedig a körzeti megbízott a nyomozói pótléokra jogosító beosztások között szerepel. Ezt a munkaköri leírása is alátámasztja, amely szerint szolgálati előljárója a közterületi szolgálatot teljesítő őr-, járőr, és kmb beosztottaknak, valamint az objektumőrnek. Nem fedí a valóságot, hogy csak 16 és 08 óra között a parancsnok távollétében ügyeleti tevékenységéhez kapcsolódóan látott el parancsnoki feladatokat, hiszen 24-72 órás váltásos műszakban teljesített szolgálatot, amely idő alatt a körzeti megbízott szolgálati előljárója volt. Ezen túlmenően ténylegesen ellátott bűnügyi megelőző, felderítő és vizsgálati feladatot, hiszen kötelessége volt utasítással ellátni a körzeti megbízottat, amelyen túlmenően az ügyeletes körözést adhat ki és vonhat vissza, tanút hallgathat meg, bűnjelet foglalhat le, megkereséseket teljesíthet. Ellenőrzi az állomány felszerelését, okmányait, szolgálatra képes állapotát. Hatáskörén belül önállóan intézkedik, a szolgálatba lépő rendőrt a szolgálat ellátására felkészíti és eligazítja, a kiadott parancs végrehajtását ellenőrzi és ellenőrzi a rend és fegyelem megtartását.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a felülvizsgálati kérelem elkészttségére, érdemben pedig jogszabálysértés hiányára hivatkozott és a jogerős részítélet hatályában való fenntartását, valamint a felperesnek a költségeiben való marasztalását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdésében foglaltak alkalmazásával tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felperes a jogerős részítélet ellen a felülvizsgálati kérelmet a törvényes határidőn belül előterjesztette (Pp. 272. § (1) bekezdés), majd annak hiányait a Legfelsőbb Bíróság hiánypótlásra felhívó végzése alapján a megadott határidőn belül pótolta, ezért az alperes a felülvizsgálati kérelem elkészttségére alaptalanul hivatkozott.

A 140/1996. (VIII.31.) Korm. rendelet 54. § (1) bekezdése szerint nyomozói pótléokra jogosult, aki beosztása ellátása során bűnügyi megelőző és felderítő tevékenységet folytat. A (2) bekezdés alapján a pótléokra jogosító beosztásokat a miniszteri rendelet határozza meg. E felhatalmazásnak megfelelően a 20/1997. (III.19.) BM rendelet

2. számú mellékletének III. pontja tételesen felsorolja a Korm. rendelet 54. §-a értelmében nyomozói pótlékra jogosító beosztásokat. Az utolsó fordulat szerint nyomozói pótlékra jogosultak a felsoroltak szolgálati előljárói osztályvezetői szintig, amennyiben bűnügyi megelőző, felderítő és vizsgálati feladatot ténylegesen ellátnak.

A felperes a nyomozói pótlék iránti igényét a hivatkozott rendelet utolsó fordulatára alapítottnan terjesztette elő.

E fordulat helyes értelmezése szerint a jogszabályi felsorolásban nem szereplő beosztásban szolgálatot teljesítő hivatásos állományú személy csak két együttes feltétel fennállása esetén részesülhet nyomozói pótlékban; - nevezetesen, ha szolgálati előljárója a nyomozói pótlékra jogosult személyeknek és bűnügyi megelőző, felderítő és vizsgálati feladatot ténylegesen ellát.

A Hszt. értelmező rendelkezése szerint szolgálati előljáró: a hivatásos állomány tagjával szemben a magasabb szolgálati beosztásánál fogva parancs, intézkedés kiadására vagy munkáltatói jogkör gyakorlására jogosult személy [Hszt. 2. § d) pont]. E szabály értelmében a szolgálati előljárót a felsorolt jogosultságok a magasabb szolgálati beosztása alapján illetik meg.

A felperes kinevezése szerint ügyeletes volt, amellyel szemben szolgálati előljáróvá való kinevezését a per adatai nem támasztották alá, a munkaköri leírás kinevezésnek nem tekinthető.

A felperes esetében megállapítható, hogy a parancsadási és utasítási jog az ügyeletvezető beosztás munkaköri feladatainak ellátásához kapcsolódik, mivel a rendőri munka folyamatosságának megteremtése érdekében ügyeleti szolgálatot kell szervezni, és az ügyeleti szolgálatot ellátó ügyeletvezető (ügyeletes) a hivatali munkaidőn kívül külön rendelkezésben meghatározott körben a szerv vezetőjének jogkörét gyakorolja [3/1995.(III.1.) BM rendelet 78. § (1)-(2) bekezdés], melynek során a vele azonos és alacsonyabb beosztási kategóriába tartozó, nyomozói pótlékra jogosult személynek adhat utasítást. A felperes azonban nem a magasabb szolgálati beosztásánál fogva, hanem a munkaköréből adódó feladatokkal összefüggésben minősül esetenként a nyomozati pótlékban részesülő hivatásos állományú személyekkel szemben előljárónak [3/1995.(III.1.) BM rendelet 92. § (1) bekezdés], de nem szolgálati előljáró (EBH 1909.).

Mivel a felperes a fentiek szerint nem minősül a nyomozói pótlékra jogosító beosztásban szolgálatot teljesítő szolgálati előljárójának, annak a további jogszabályi feltételnek a vizsgálta, hogy ellátott-e ténylegesen bűnügyi megelőző, felderítő és

vizsgálati feladatot, a nyomozói pótlékra való jogosultságnak elbírálása szempontjából szükségtelen volt.

A fenti indoklásra figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet jogszabálysértés hiányában a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárási költség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdése, a felülvizsgálati eljárási illetékről a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése alapján rendelkezett, figyelemmel a felperesnek biztosított munkavállalói költségkedvezményre (73/2009.(XII.22.) IRM rendelet 1. §, 2. §., és 7. § (1) bekezdés).

Budapest, 2011. szeptember 21.

*Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. a tanács elnöke,
Dr. Földényi Gyuláné s.k. előadó bíró, r. Stark Marianna s.k. bíró*

A kiadmány hitelével:

bíróági tisztviselő